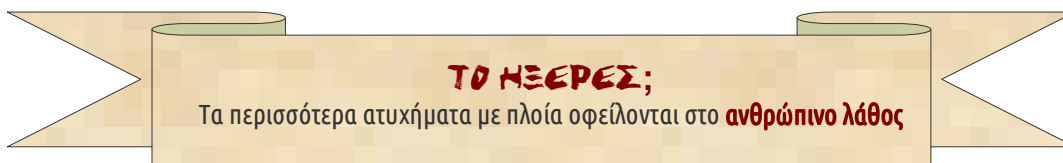




ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Στόχοι

- Να γνωρίσουν οι μαθητές τι είναι ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός – IMO.
- Να μάθουν τις τρεις πιο σημαντικές Συμβάσεις του IMO.
- Να καταλάβουν πόσο δύσκολο είναι να αντιμετωπιστεί μία πετρελαιοκηλίδα και πόσο σημαντικό είναι να αποφεύγονται μέσω της πρόληψης τα ναυτικά ατυχήματα.



Θεωρητική προσέγγιση

Ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (IMO) είναι μια εξειδικευμένη υπηρεσία των Ηνωμένων Εθνών. Ο ρόλος του είναι να αναπτύξει διεθνείς κανονισμούς και πρότυπα που αποσκοπούν στην ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών σε ολόκληρο τον κόσμο και στην ελαχιστοποίηση της ενδεχόμενης ρύπανσης από τα 50.000 εμπορικά πλοία που ταξιδεύουν στις θάλασσες.

Τα κεντρικά γραφεία του βρίσκονται στο Λονδίνο και μέλη του είναι περίπου 173 χώρες, ανάμεσά τους και η Ελλάδα. Οι κανονισμοί του, εκτός από την ασφάλεια στη θάλασσα και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος από τη ρύπανση που προκαλείται από τα πλοία, αφορούν και τον ανθρώπινο παράγοντα στην ναυτιλία. Υπάρχουν κανονισμοί για τον αριθμό των σωστικών λεμβών και των σωσιβίων που ένα πλοίο πρέπει να έχει, τον σχεδιασμό και τον εξοπλισμό των πλοίων, αλλά και την εκπαίδευση των ναυτικών που εργάζονται στα πλοία.

Για να πετύχει τα παραπάνω έχει δημιουργήσει τρεις πολύ σημαντικές Συμβάσεις που ισχύουν για όλα τα εμπορικά πλοία και τους ναυτικούς που ταξιδεύουν στον κόσμο. Οι Συμβάσεις αυτές είναι:

A) Διεθνής Σύμβαση για την Ασφάλεια της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα (SOLAS 74): Η Σύμβαση SOLAS θεωρείται γενικά ως η σημαντικότερη από όλες τις διεθνείς συνθήκες σχετικά με την ασφάλεια των εμπορικών πλοίων και η πρώτη της έκδοση υιοθετήθηκε το 1914, ως απάντηση στην καταστροφή του Τιτανικού, όπου

χάθηκαν πολλές ανθρώπινες ζωές. Κύριος στόχος της είναι να καθοριστούν τα ελάχιστα πρότυπα για την κατασκευή, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία των πλοίων, για να είναι ασφαλή.

Β) Διεθνής Σύμβαση για την Πρόληψη της Ρύπανσης της Θάλασσας από Πλοία (MARPOL 73/78): Η σύμβαση περιλαμβάνει κανονισμούς που αποβλέπουν στην πρόληψη και την ελαχιστοποίηση της ρύπανσης από τα πλοία που προέρχεται από ατυχήματα αλλά και από την καθημερινή τους λειτουργία. Υιοθετήθηκε το 1973, αλλά μια σειρά από ατυχήματα το 1976-1977 οδήγησε στην αναθεώρησή του το 1978. Οι κανόνες που ορίζει αφορούν τις απορρίψεις πετρελαίου και άλλων επιβλαβών ουσιών, τα τεχνικά χαρακτηριστικά που πρέπει να διαθέτουν οι διάφοροι τύποι πλοίων, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, τον τρόπο καθαρισμού των πλοίων και τις οριακές τιμές για την εκπομπή ρύπων.

Γ) Διεθνής Σύμβαση περί Προτύπων Εκπαίδευσης, Έκδοσης Πιστοποιητικών και Τήρησης Φυλακών των Ναυτικών (STCW 95): Ήταν η πρώτη Σύμβαση που το 1978 καθόρισε τις βασικές απαιτήσεις για την εκπαίδευση, πιστοποίηση και τήρηση φυλακών (βάρδιες) των ναυτικών σε διεθνές επίπεδο. Μέχρι τότε αυτά ορίζονταν από την κάθε κυβέρνηση με αποτέλεσμα τα πρότυπα και οι διαδικασίες να διαφέρουν ευρέως. Διασφαλίζοντας μέσω της Σύμβασης ότι το πλήρωμα κάθε πλοίου είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο και πιστοποιημένο, ότι διαθέτει τις απαραίτητες ώρες ανάπαυσης και ότι διαβιεί υπό κατάλληλες συνθήκες, τότε περιορίζεται στο μέτρο του δυνατού, το ανθρώπινο λάθος που μπορεί να οδηγήσει σε ατύχημα (η συντριπτική πλειοψηφία των ναυτικών ατυχημάτων οφείλονται σε ανθρώπινο λάθος).

Σημαντικό ρόλο για την ασφάλεια στη θάλασσα διαδραμάτισαν και οι τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα των επικοινωνιών. Παλιότερα το πλοίο και οι ναυτικοί ήταν ουσιαστικά αποκομμένοι από τον υπόλοιπο κόσμο, ενώ πλέον οι επικοινωνίες διευκολύνουν την επαφή των ναυτικών με συγγενικά τους πρόσωπα, κάνοντας λίγο πιο εύκολο το επάγγελμά τους και συμβάλλουν αποφασιστικά στο έργο της έρευνας και διάσωσης σε περίπτωση ναυτικού ατυχήματος και τον περιορισμό της ρύπανσης.

Χρήσιμα links

- » <http://kids.imo.org/index.php>
- » [http://www.imo.org/en/About/Conventions/ListOfConventions/Pages/International-Convention-for-the-Safety-of-Life-at-Sea-\(SOLAS\),-1974.aspx](http://www.imo.org/en/About/Conventions/ListOfConventions/Pages/International-Convention-for-the-Safety-of-Life-at-Sea-(SOLAS),-1974.aspx)
- » [http://www.imo.org/en/About/Conventions/ListOfConventions/Pages/International-Convention-on-Standards-of-Training,-Certification-and-Watchkeeping-for-Seafarers-\(STCW\).aspx](http://www.imo.org/en/About/Conventions/ListOfConventions/Pages/International-Convention-on-Standards-of-Training,-Certification-and-Watchkeeping-for-Seafarers-(STCW).aspx)
- » [http://www.imo.org/en/About/Conventions/ListOfConventions/Pages/International-Convention-for-the-Prevention-of-Pollution-from-Ships-\(MARPOL\).aspx](http://www.imo.org/en/About/Conventions/ListOfConventions/Pages/International-Convention-for-the-Prevention-of-Pollution-from-Ships-(MARPOL).aspx)
- » <http://www.helmepacadets.gr/gr/shipping/institutional-framework>

Δραστηριότητες

Δραστηριότητα 1 (βαθμός δυσκολίας 1)

- Το 1967, το ατύχημα του πετρελαιοφόρου Torrey Canyon, ήταν η αφορμή για να υιοθετήσει η Παγκόσμια Κοινότητα τη Διεθνή Συνθήκη για την Πρόληψη της Ρύπανσης της Θάλασσας από Πλοία (MARPOL), με αυστηρούς Κανονισμούς για να μην ξανασυμβούν παρόμοια περιστατικά στο μέλλον.
- Πραγματοποιήστε το πείραμα με τίτλο «Καθαρισμός της θάλασσας από πετρελαιοκηλίδα» που βρίσκεται στο σύνδεσμο <https://www.youtube.com/watch?v=jVAdUmz988w&feature=youtu.be> για να καταλάβετε πόσο δύσκολο είναι να αντιμετωπιστεί μια πετρελαιοκηλίδα.

Δραστηριότητα 2 (βαθμός δυσκολίας 2)

- Επισκεφθείτε την τοπική Λιμενική Αρχή για να ενημερωθείτε για την ασφάλεια των πλοίων, την πρόληψη της ρύπανσης, τη συνεργασία του Λιμενικού Σώματος με την ελληνική εμπορική ναυτιλία και τις διαδικασίες περιορισμού μιας πετρελαιοκηλίδας.

- Εναλλακτικά, καλέστε έναν εκπρόσωπο του Λιμεναρχείου στο σχολείο για να σας μιλήσει για τα παραπάνω ζητήματα.

Αξιολόγηση

Με συζήτηση μεταξύ μαθητών και Εκπαιδευτικού πριν και μετά την πραγματοποίηση των δράσεων. Τι γνώριζαν οι μαθητές για το συγκεκριμένο θέμα πριν και τι αποκόμισαν; Τι βρήκαν περισσότερο και λιγότερο ενδιαφέρον; Επιτεύχθηκαν οι στόχοι που τέθηκαν;